

Драги шестаци ,

Надам се да се добро сналазите у новонасталој ситуацији и учењу на даљину .

За ову недељу су предвиђене две активности .

1. активност

Након одгледаног ТВ часа прошле недеље, приметили сте да је обрађена целокупна наставна тема Живот у екосистему.

Оно што преостаје из ове теме , а треба записати у свесци су наставне јединице Еколошки фактори , Адаптације и животне форме, Односи исхране у екосистему, Антропогени фактори и облици загађења, Угрожавање живих бића и њихова заштита.

С обзиром да би било превише да одједном урадимо све преостало из области, поделићемо то на два часа.

На нашем 2. часу учићемо о : Еколошким факторима , Адаптацијама и животним формама и Односима исхране у екосистему.

У свесци препиши уоквирен текст.

ЕКОЛОШКИ ФАКТОРИ

-**Еколошки фактори** су утицаји који долазе из спољашње средине и одређују услове живота у станишту.

-Деле се на :

1.Абиотичке (утицаји неживе природе на жива бића):

- фактор климе(количина воде, ветрови, температура , количина светлости, притисак);

- фактор земљишта(састав и тип земљишта)

-фактор рељефа(надморска висина)

2.Биотички (међусобни утицаји живих бића и утицаји живих бића на спољашњу средину)

- антропогени фактор(утицај човека)- издваја се као посебан биотички фактор због великог утицаја човека.

Они утичу на изглед понашање и адаптације организама.

- **Особине еколошких фактора** су: 1. Истовременост(сви делују истовремено)

2.Променљивост (мењају се у времену и простору), 3.Условљеност(утичу једни на друге).

Домаћи задатак:Одговорити на питања на стр.33 и 34.(Провери своје знање)

АДАПТАЦИЈЕ И ЖИВОТНЕ ФОРМЕ

Адаптације(прилагођености) су особине које омогућавају организмима успешније преживљавање.

Адаптације могу бити:-особине у грађи и облику тела(при. кратке уши , реп и ноге код поларне лисисце- смањују одавање топлоте у хладним поларним условима)

-начин функционисања (прим.камила може да подигне температуру тела са 36 на 41°C без последица по здравље- тиме спречава прегревање у пустињској клими)

-начин понашања(прим.дневне или ноћне животиње).

- **Животна форма**- скуп адаптација живог бића на одређене услове .Настаје на основу наследних могућности врсте и дуготрајног прилагођавања на услове средине.

-**Примери животних форми:** ноћна или дневна животиња, топлокрвна или хладнокрвна , надземна или подземна, пливајућа, летећа, ријућа, ..., код биљака- дрво, жбун, лијана,...

Домаћи задатак:попунити табелу на стр.38.; или пример стр.41. и стр.42.(Провери своје знање)

ОДНОСИ ИСХРАНЕ У ЕКОСИСТЕМУ

-Према начину исхране организми у биоценози се деле на :

1.Произвођаче(аутотрофи)-биљке, алге и неке бактерије

-сами себи производе храну у процесу фотосинтезе(од угљен-диоксид и воде у присуству сунчеве светлости праве шећер и кисеоник).

2.Потрошачи(хетеротрофи)- користе готову храну:

1.реда-биљоједи

2.реда – месоједи(хране се биљоједима)

3. и 4.реда(хране се месоједима 2. или 3.реда)

-сваштоједи- припадају свим редовима

- разлагачи(бактерије и гљиве)- хране се угинулим остацима биљака и животиња

- **Ланци исхране** – међусобно повезани организми који се хране једни другима .

- **Мреже исхране** – више међусобно преплетених ланаца исхране (јер један потрошач може да се храни различитом храном).

Трофичка пирамида- однос бројности и биомасе чланова ланца исхране приказан графички (погледај слику стр.49.)

-**Биомаса**-укупна маса организама на одређеном нивоу у трофичкој пирамиди.

Домаћи задатак: стр.48(Практичне вештине) или стр.53 (Провери своје знање).

Радите полако и без оптерећења. Домаћи задаци нису тешки , а и занимљиви су. Не морате ми још увек ништа слати на мејл. Одвојте 45 минута за биологију , као да сте на часу, и још кад стигнете 30 мин за домаћи, биће сасвим довољно.

2. активност- одгледати час на РТС 2.

Материјали и упутства за рад (шта записати у свесци , домаћи задатак) биће постављени на сајту за 2.час биће постављени на сајту школе .

Останите ми здрави ,

Велики поздрав од ваше наставнице Биљане.